

Svenska
Fyrällskapet
www.fyr.org

Blänket

2005:2 Årg 9

HÖSTPROGRAM 2005

Adress:

Svenska Fyrsällskapet
c/o Esbjörn Hillberg
Donsö backe 16
430 82 Donsö
Tel. 031-97 21 48
Fax 031- 97 06 23
e-post:
esbjorn@hillberg.com
Hemsida:
www.fyr.org

Omslagsbild:

Nymålad, grann och stolt.
Heidenstammaren på
Häradskär är en av våra fyror
som hålls öppen för visning
på Den Internationella Fyrdagen
söndag den 21 augusti.

Foto: Bo Östling

Blänket

2005:2

Informationsskrift
för medlemmar i
Svenska Fyrsällskapet

HÖSTPROGRAM

Bäste medlem.

Hej på dig! Så är det dags att boka in höstens föreningsträffar och som du ser så är det som alltid ett mycket varierat program.

Vi vill mycket gärna ordna aktiviteter på många fler platser. Har du idéer och kan hjälpa till, kontakta Esbjörn Hillberg på tel 031-97 21 48.

Tipsa också dina vänner och bekanta om våra träffar och ta gärna med dig fyrprylar, fyrböcker m m, som du vill visa eller sälja.

Skriv redan nu in datum för våra träffar i din almanacka och anmäl dig i god tid så hjälper du oss i vår planering.

Hjärtligt välkommen!

Programkommittéer och styrelsen.

Höstprogram 2005

Här följer höstens program. Ytterligare information finns på vår hemsida. www.fyr.org under rubrikerna "Aktiviteter" och "Aktuellt". Där kan vi med kort varsel informera om program som vi inte kunnat få med vid denna trycksaks pressläggning.

Du kan också kontakta medlemmarna i din programkommitté för ytterligare information eller om du har egna idéer och synpunkter. Medlemmarna i våra programkommittéer hittar du i senaste numret av Blänket eller på hemsidan.

Bokning och avbokning.

För vår planering vill vi att du gör din bokning så tidigt som möjligt.

Om du blir tvungen att avboka ditt deltagande är det mycket viktigt att du gör det så fort du vet att du inte kan vara med.

Det ger oss möjlighet att erbjuda andra medlemmar att delta.

13 augusti, Stockholm.

Utflykt till Lotsmuseet på Husarö.

Närmare upplysningar genom Christer Nettelbladt telefon dagtid 08-665 11 18 kvällstid 08-642 17 76. Mer om utflykten på hemsidan. www.fyr.org

14 augusti, Göteborg.

Extra utflykt till Nidingens fyrplats.

Båt avgår från Vässingö (Onsala) kl 10.00 till Nidingen. På fyrplatsen visar bl a Mats Johansson (Föreningen Nidingens vänner) oss runt. Medtag egen matsäck. Åter till Vässingö vid 16.30-tiden. Vid otjänlig väderlek kan utflykten komma att ställas in. Båtresa t/r samt guidning 190 kr/person. Begränsat antal deltagare. Denna tur är fullbokad p g a stort intresse vid vårens utflykt till Nidingen.

Ev frågor ring Marie Tilosius tel 031-52 61 65 eller Mats Johansson tel 0703-67 60 54.

21 augusti, Den Internationella fyrdagen.

Se sidan 7.

30 augusti, Göteborg.

Fyrkonst i hissar.

Samling kl 19.00 på Norra Skeppspromenaden 3, Eriksberg.

Erik Centerwall visar fyra målade i fyra av Bostadsrättsföreningen Fyrtornets hissar. Fyrarna är målade av Eva Falk-Glimberg. Efter visningen går vi till konstnärens ateljé på Eriksbergskajen och de som vill avslutar kvällen med en gemensam fika på trevligt ställe i närheten. Passa samtidigt på att se på boutställningen "Bo i Göteborg" som pågår på Eriksbergsområdet 25 aug-4 sept.

Visningen och ateljébesöket är kostnadsfritt. Ingen föransmälning. Om du har frågor eller funderingar hör av dig till Ulla Hillberg tel 031-97 21 48.

2-4 september, Fyrresa till Blekinge och Kalmarsund med buss.

Ca 10 platser kvar!

Fredag: Start från Nils Ericsson-terminalen i Göteborg kl 07.00. Kaffe + cheddar-giffel hos Lizzie. Vidare färd till Karlshamn. Båt ut till Hanö med en av Östersjöns ljusstarkaste fyror och Tärnö med Sveriges äldsta träfyr, som ännu är i drift. Båttransporten med lunch ombord + besöken tar ca 6 timmar. Fortsatt bussfärd till Karlskrona med middag på Hamnkrogen vid färjeläget. Färja ut till Aspö lotsstation. Där bor vi fre-sönd i lotstornet + småstugor (god vandrarhemsstandard inkl sängkläder och städning).

Lördag: Karlskrona med t ex Gamla varvet, Marinmuseet och kanske ytterligare några av världsarvssevärdheterna. Vi beräknar också hinna med Kungsholmens fort och den gamla fyren God Natt och Karlskrona nedre. På kvällen blir det fin middag på Drottningkärs kastell på Aspö.

Söndag: Under hemresan blir det först ett guidat besök ute på fyren Garpen utanför Bergkvara. Därefter ca 10 mil med buss till Svartö, norr om Kalmar. Efter 20 min båtfärd når vi Vattenhotellet på Dämmans fyrplats. Fin lunch och visning av den unika och spännande anläggningen. Hemfärden fortsätter via Oskarshamn och Nässjö med tåganslutning till 08-området. Ca 23.00 når vi Göteborg.

Pris: Ca 3800 kr.

Arrangör + reseledare: Börje Moberg e-post: borje.mo@telia.com

Programmet är till vissa delar fortfarande preliminärt, då alla förändringar inom krigsmakten resulterat i att definitiva besked om vissa utfärder och besöksställen ej gått att få ännu. Se vidare www.borjemo.nu och www.fyr.org

OBS! Alla som anmält sig ombuds lämna personnummer till Börje tel 031/26 58 65. Krav då vi besöker militära områden!

4 september, Göteborg.

Utflykt till Måseskärs fyrplats.

Färja från Hälleviksstrand till Karingön därefter motorbåt till Måseskär. Leif Lehmann, vår medlem och ordförande i Måseskärsstiftelsen, berättar och visar fyrplatsen. Vi träffas vid färjeläget i Hälleviksstrand och vi hoppas kunna samåka i bilar dit. Tag med matsäck. Begränsat antal deltagare. Var beredd på att utflykten kan ställas in vid otjänligt väder. Båtfärden kostar 100 kr t/r, färjan kostar 5 kuponger var väg. Denna utflykt ersätter den planerade utflykten till Måseskär den 4 juni som blev inställd. Turen är därför till stor del uppbokad men enstaka platser kan finnas. Anmälan och ev samåkning i bilar senast 25 augusti till Mirja Lappalainen tel 031- 46 86 77

*Ännu en vacker
Heidenstammare.
Måseskärs gamla fyr*

Foto: Esbjörn Hillberg

4 september, Gotland.

Utfärd till Östergarnsholm.

Söndag den 4 september 2005. Båt från Herrvik kl 10.00. Återresa ca 15.30.

Medtag matkorg. Kostnad för båtresa 80 kr t/r. Anmälan till Jan Ströberg tel 0498-27 15 23 eller 0708-94 96 94.

E-post: jan.stroberg@ebox.tninet.se

Östergarnsholms fyr tändes 1817.

Foto: Ulrich Völz

10 september, Göteborg.

Utflykt till Morups Tånge fyr i Halland.

Samling Morups Tånge kl 12-15. Sune Strand och

Lennart Hermansson håller fyren öppen under den tid. De berättar och guidar runt. Ta med fika och ha en skön dag. Ev finns det en ornitolog på plats. Ingen kostnad och ingen föransökan. För ev samåkning vore det tacksamt om de som har en extra plats i sin bil hör av sig till Marie Tilosius tel 031-52 61 65. Det finns bilväg ända fram till fyren. Kör av från E6 vid trafikplats Morup, kör till Glommens samhälle, sedan mot Morups Tånge och tag därefter fyrvägen till fyren.

20 september, Göteborg.

Busstur i Göteborgs hamn.

Buss avgår från Gustav Adolfs torg kl 13.30 åter kl 15.30. Guidad rundtur med buss i Göteborgs hamn med guide, Ingrid Johansson, från Göteborgs Hamn. Läs mer om Gbgs hamn www.port.got.se Buss med guide 40:-/person. Anmälan senast 12 sept till Mirja Lappalainen tel 031-46 86 77

24 september, Skåne.

Nakkehoved och Fyrhistoriska Museum, Själland.

Samling sker vid Museet, Fyrvejen 25 A i Gilleleje på Nordsjälland lördag 24 sept kl 13.00. Vi blir guidade genom museet, som beskriver fyrhistoria under 450 år. Här finns även en optisk telegraf och en meteorologisk station. Den som vill äta gott i samband med turen kan kanske göra det på Fyrkroen www.restaurantfyrkroen.dk. Entréavgiften till museet är 35 Dkr. Anmälan senast den 5 september för samordning av resandet för de som inte har bil till Ingvar Skaneland, tel 046-14 91 76 eller Anders Larsson tel 046-14 14 36 eller per e-post: ingvar_00@yahoo.com eller anla.lund@telia.com om du har för avsikt att delta och hur många personer som kommer.

28 september, Stockholm.

Tristan da Cunha.

Rosenvik, af Pontins väg 6 (Djurgården). Kl 19.00. Göran Eriksson ordförande i Sällskapet Roland Svenssons vänner berättar. Världens mest avlägset befolkade ö upptäcktes av den portugisiska resenären Tristano da Cunha. Den befolkades först i början av 1800-talet och befolkningen har haft ett strävsamt liv för att överleva på denna vindpiskade ögrupp i Sydatlanten.

Efter föreläsningen kaffe och kaka 20:-/person.

Anmälan senast 27/9 till Christer Nettelblad tel 08-665 11 18 kväll 08-642 17 76 eller Annika Fransén tel 08-508 995 19/0702-38 94 66 hem mobil 0736-85 73 11 eller e-post: ulf.schloss@hem.utfors.se

11 oktober, Göteborg.

Pater Noster, Måseskär och Nils Gustav von Heidenstam.

Sjömanskyrkan, Stigbergstorget, tisdag 11 oktober kl 19.00 – ca 21.00. En kväll med Heidenstamsfyren i focus. Medverkande: Björn Linn – Heidenstamsfyrens form och teknik, Leif Lehmann (ordf Måseskärsstiftelsen) – om underhållet av Måseskärs fyr och Pelle Stavfelt (ordf Föreningen Pater Nosters vänner) – om renoveringen av Pater Nosters fyr. Entre 30:-, med förtäring kaffe och kaka 60:-, med landgång, öl, kaffe och kaka 110:-. Anmälan (endast om förtäring önskas) senast 4 okt till Marie Tilosius tel 031-52 61 65 eller e-post: fyr@brevet.nu

19 oktober, Stockholm.

Törs man lita på sjökort?

Rosenvik, af Pontins väg 6 (Djurgården). Kl 19.00. De svenska ytterskärgårdarna har av tradition inte redovisats särskilt detaljrikt i sjökorten. Det beror till stor del på att mätningarna är antika. Men nu har en nutida sjökartograf – Lars Granath – fått tillstånd att ändra på det. Lars berättar om problemen med det åldersstigna mätningarna och sätter in dagens sjökort i ett historiskt perspektiv. Vi får också veta lite mer om med vilken teknik en modern sjömätare kan arbeta för att leta grund. Efter föreläsningen kaffe och kaka 20:-/person. Anmälan senast 18/10 till Christer Nettelblatt tel 08-665 11 18 kväll 08-642 17 76 eller Annika Fransén tel 08-508 995 19/0702-38 94 66 hem mobil 0736-85 73 11 eller e-post: ulf.schloss@hem.utfors.se

2 november, Stockholm.

Lotsliv.

Rosenvik, af Pontins väg 6 (Djurgården). Kl 19.00. Tom Roeck Hansen berättar om hur lotsverksamheten utvecklades i Sverige. Från kända män, ledsagare och styremän fram till lotsarna. Sjöfarten utvecklades och hade under slutet av stormaktstiden nått en sådan omfattning att lotsväsendet måste få en fast organisation. Amiralitetskollegiet blev huvudman och lotsarna fortsatte sedan att höra till Flottan till slutet av 1800-talet. 1900-talets utveckling speglas av berättelser från lotsar, pensionerade och forfarande aktiva. Tom Roeck Hansen tillsammans med sin medförfattare Stig Fyhring bygger sin berättelse på boken LotsLiv som gavs ut under 2004. Efter föreläsningen kaffe och kaka 20:-/person. Anmälan senast 1/11 till Christer Nettelblatt tel 08-665 11 18 kväll 08-642 17 76 eller Annika Fransén tel 08-508 995 19 0702-38 94 66 hem mobil 0736-85 73 11 eller e-post: ulf.schloss@hem.utfors.se

8 november, Gotland.

AIS (Automatic Identification System)

Kajutan Slite Båtklubb (hamnen Slite) Tisdagen den 8 november kl 19.00. Mästerlots Benny Pettersson berättar om AIS, det nya elektroniska övervakningssystemet för sjöfarten. Efter föredraget kan kaffe och kaka köpas till ett pris av 20:-/person. Anmälan till Jan Ströberg tel 0498-27 15 23 eller 0708-94 96 94. E-post: jan.stroberg@ebox.tninet.se

10 november, Göteborg.

Att växa upp på fyrplatser.

Sjömanskyrkan, Stigbergstorget, torsdag 10 november kl 19.00. Anita Helldner berättar barndomsminnen (1930 – 50-talet) från sin uppväxt på olika fyrplatser (Vinga, Väderöbod, Pater Noster och Tistlarna). Anders Meuller berättar om sin fars uppväxt på Pater Noster och Hällö (1920-30-talet) Entre 30:-, med förtäring: kaffe och kaka 60:-, landgång, öl, kaffe och kaka 110:-. Anmälan (endast om förtäring önskas) senast 3 nov till Mirja Lappalainen tel. 031-46 86 77 eller e-post: fyr@brevet.nu

7 december, Stockholm.

Med Hällö i lä.

Rosenvik, af Pontins väg 6 (Djurgården). Kl 19.00. Erling Matz författare och chefredaktör på tidningen På kryss och dessutom styrelsemedlem i Taubesällskapet berättar om Hällö fyr och en julafton för 133 år sedan samt om Evert Taube. Efter föreläsningen kaffe och kaka 20:-/person. Anmälan senast 6/12 till Christer Nettelblad tel 08-665 11 18 kväll 08-642 17 76 eller Annika Fransén tel. 08-508 995 19/ 0702-38 94 66 hem mobil 0736-85 73 11 eller e-post: ulf.schloss@hem.utfors.se

Den Internationella Fyrdagen

Söndag 21 augusti 2005

Den Internationella Fyrdagen firades första gången år 2002 och firas sedan dess varje år på söndagen under den tredje hela weekenden i augusti. Förra året hölls 52 fyrplatser i Sverige öppna och de besöktes av drygt 4500 personer. Förutom i Sverige brukar dagen också firas i: Australien, Bahamas, Cuba, Danmark, England, Holland, Irland, Mexico, Polen, Puerto Rico, Skottland, Turkiet, Tyskland, Wales och USA. Dagen är synnerligen populär i Sverige. Under 2004 hade vi fler fyrar öppna och fler besökare sammanlagt än hela resten av världen!

Under samma augustihelg arrangerar även världens radioamatörer sin årliga fyr-radioweekend. Man bemannar då ett flertal fyrplatser runt hela världen med radioamatörer som talar med varandra via kortvågsradio. Du kan läsa mer om radioamatörernas fyrweekend på deras hemsida: <http://illw.net>

Världens fyrar är mycket unika maritima byggnadsminnen. Deras existens är starkt hotad och med största sannolikhet kommer man aldrig någonsin mer att bygga några fler bemannade fyrplatser. Under den Internationella Fyrdagen försöker därför Svenska Fyr-sällskapet, lokala fyrföreningar och myndigheter hålla så många fyrar som möjligt öppna för allmänheten så att människor kan besöka en del av vårt lands unika kulturarv.

Forts

Förutom att du får en möjlighet att besöka de öppna fyrarna kommer många fyrplatser även att arrangera andra aktiviteter såsom en teckningstävling för barn, kanske en lätt frågesport, etc. På några fyrplatser kan du köpa lite att äta men annars rekommenderar vi att du tar med egen förtäring. Kom ihåg att flera av fyrarna är belägna på öar i vilka fall du bör kontrollera hur du tar dig ut och vad det kostar.

Om du vill veta mer om en fyrplats och om hur du kommer dit kan du gå in på Svenska Fyrsällskapets hemsida www.fyr.org. Tryck sedan på knappen "Fyrar" i vänster kolumn och därefter på översta raden "Svensk Fyrkarta av Leif Elsby" (www.fyr.org/svfyrkartale.htm). Du kan sedan klicka på kartan på namnet på den fyr du önskar veta mer om.

På vår hemsida får du också aktuell information om vilka fyrar som är öppna för visning under Den Internationella Fyrdagen samt kontaktpersoner för respektive fyr. Se under rubriken "Aktuellt" och klicka på "Internationella Fyrdagen".

Trots regn och blåst, nästan 300 personer besökte Häradskärr på Den Internationella Fyrdagen 2004.

Foto: Bo Östling

Dina kontaktpersoner i våra programkommittéer

Stockholm

Christer Nettelblatt, Högbergsgatan 83, 5tr, 118 54 Stockholm, tel 08-665 11 18

Väst kust

Marie Tilosius, Båtman Lustigs gata 32, 422 57 Hisings Backa, tel 031-52 61 65

Sydsverige

Anders Larsson, Hökvägen 7, 227 32 Lund, tel 046-14 14 36

Gotland

Jan Ströberg, Skyttegatan 6, 621 41 Visby, tel 0498-27 15 23